

AKCIJSKI PLAN RAZVOJA NAUTIČKOG TURIZMA RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ

Radna verzija

Dr. sc. Siniša Horak, Zrinka Marušić, dipl.ing.mat., dr. sc. Hrvoje Carić

MINT

Zagreb, 27. listopada 2014.

Nautički turizam na rijekama

VIŠEDNEVNA KRSTARENJA RIJEKAMA

- Procvat doživljavaju početkom ovog stoljeća
- Odgovor na strelovit rast pomorskih krstarenja
- Europa – vodeća regija u svijetu
- Europa – rijeke Rajna, Majna, Dunav, i kanali

RIJEČNI KRSTAŠI DANAS

260 brodova/krstaša u Europi

izgrađen 1996.

143 putnika (kapacitet)

The diagram shows a grey rounded rectangular barge. A horizontal double-headed arrow below it indicates a length of 108 m. A vertical double-headed arrow to its right indicates a height of 11,2 m. The text '143 putnika (kapacitet)' is centered inside the barge.

11,2 m

108 m

Gaz: 1,6 m

TREND

TREND

- Sve veći brodovi (do 220 ležajeva)
- Rast kvalitete ponude (komfor, veće kabine s balkonima, sadržaji....)
- Uvođenje novih 'zelenih' koncepta standarda
- Cijena nove po ležaju – sa u 2004. godini, 120.000 € danas

AmaCerto (AmaWaterways)

RAST VELIČINE BRODA
RAST KVALITETE PONUDE
RAST CIJENE IZGRADNJE

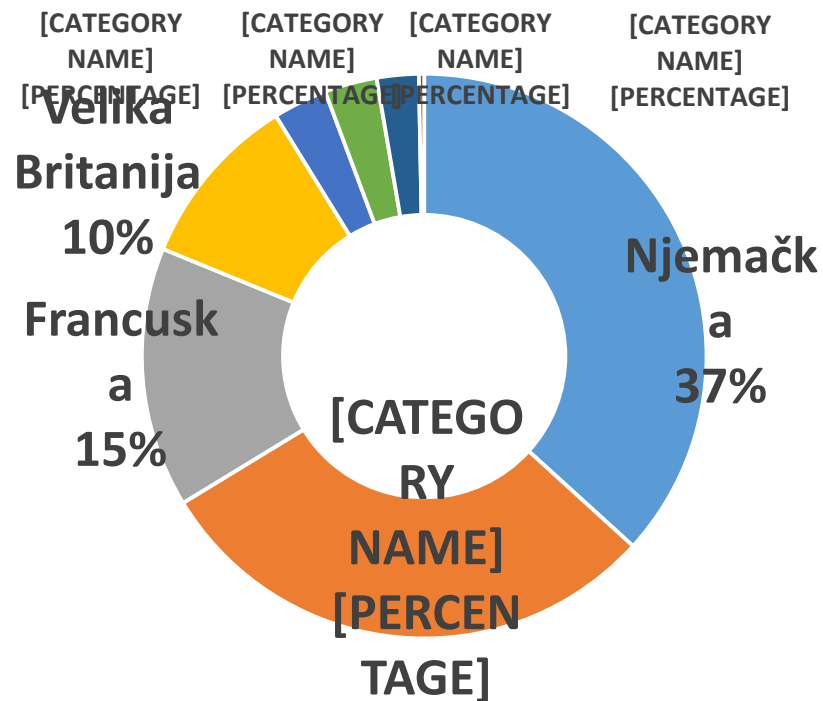
TREND

- Diferenciranje
- Nove tržišne niše
- Prilagodba potražnji
- Suradnja s destinacijama i razvoj opnu
- Tematski i
- Pril- ... a luka za prihvat brodova

**UNAPREĐENJE CJELOVITOG PROIZVODA
RIJEČNIH KRSTARENJA**

POTRAŽNJA ZA RIJEČNIM KRSTARENJIMA U EUROPI

- Oko 950.000 putnika u 2013., **12% više** nego u 2012.
- Putnici su sve **stariji** (prosječna starost Nijemaca oko 60 godina)

RAST POTRAŽNJE

ŠTO MI IMAMO?

Rijeke – Dunav, Dravu, Savu, Kupu

Pristaništa – Vukovar, Ilok, Osijek, Aljmaš, Batina, Sisak,

Destinacije – Istočna Slavonija, Baranja, Posavina, Moslavina,

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ – strateški dokumenti

- **Strategija razvitka riječnog prometa u Republici Hrvatskoj (2008.-2018.)** koju je donio Hrvatski sabor – uopće ne spominje nautički turizam
- **Srednjoročni plan razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda Republike Hrvatske (2009.-2016.)** navodi promet putnika i krizing turizam, ali ne daje detaljnije smjernice njihovog razvoja
- **Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2030.** uopće ne spominje višednevna niti jednodnevna riječna krstarenja, niti jahting turizam na rijekama

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ – strateški dokumenti

- ✓ Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.
- ✓ Studija održivog razvoja turističkih krstarenja Dunavom u Hrvatskoj (2014.)
- ✓ Zaključci Saborskog odbora za turizam od 08.05.2014.
- ✓ Strategija EU za dunavsku regiju (u izradi)

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ

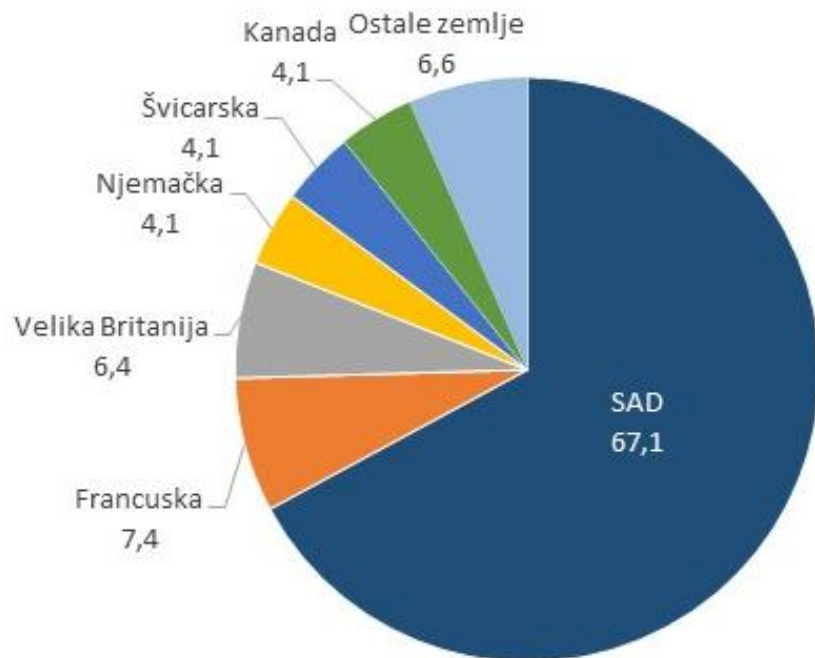

POTRAŽNJA ZA RIJEČNIM KRSTARENJIMA U HRVATSKOJ

Tržišta

- 80% putnika s engleskog govornog područja (67% Amerikanaca)

Putnici

Posada

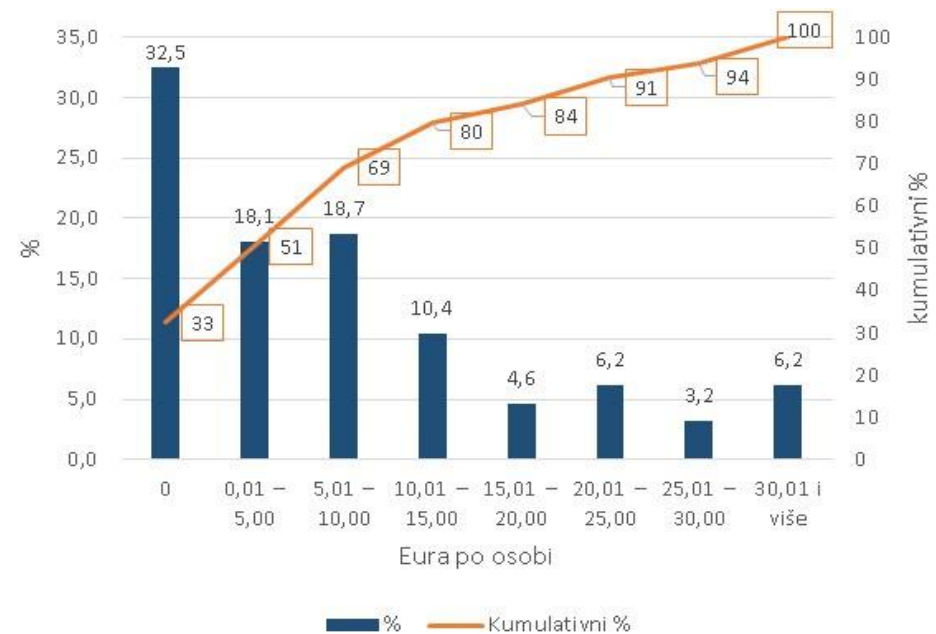

ZADOVOLJSTVO BORAVKOM U HRVATSKOJ

Elementi ponude	Putnici	Posada
Stručnost i znanje jezika turističkih vodiča	😊	😊
Ljubaznost osoblja u ugostiteljskim objektima, trgovinama, turističkim informacijskim centrima	😊	😊
Gostoljubivost lokalnih stanovnika	😊	😊
Gastronomska ponuda	😊	😊
Organizirani izleti u okolicu	😊	😊
Osobna sigurnost	😊	😊
Organizacija razgleda grada	😊	😊
Ukupan doživljaj destinacije	😊	😊
Uređenost (čistoća, zelene i javne površine)	😐	😐
Kvaliteta turističke signalizacije	😐	😐
Dostupnost turističkih brošura	😞	😐
Mogućnosti za kupnju ('shopping')	😞	😞
Suveniri	😞	😞

IZDACI POSJETITELJA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI (IZVAN BRODA)

- **11 eura** po osobi trošili su u prosjeku **putnici** tijekom boravka na kopnu, ne računajući izdatke za eventualni organizirani izlet ili razgled grada, od toga 8 eura na kupnju
- **24 eura** po osobi trošili su u prosjeku **članovi posade**

- Putnici kupuju suvenir, piće ili autohtone prehrambene proizvode, posada umjesto suvenira kozmetiku

UKUPNI PRIHOD OD RIJEČNOG KRSTARENJA U HRVATSKOJ

Vrsta prihoda	Prihod u eurima	%
Prihod od lučkih pristojbi	60.000	5,2
Prihod od naknade za dolazak policije i carine na brod	12.000	1,0
Prihod od naknade brodskim agentima	27.000	2,4
Prihod od opskrbe broda gorivom, vodom i namirnicama	545.000	47,5
Prihod od usluge zbrinjavanja otpada s brodova	6.000	0,5
Prihod od potrošnje putnika na kopnu (bez izdataka za organizirani izlet/razgled)	300.000	26,2
Prihod turističkih putničkih agencija od organizacije/vođenja izleta i/ili razgleda	150.000	13,1
Prihod od potrošnje članova posade na kopnu	47.000	4,1
U K U P N O (2013.)	1.147.000	100,0

MOŽEMO VIŠE - POTENCIJALNA POTRAŽNJA

SJEVERNO
MORE

Riječna krstarenja na Dunavu

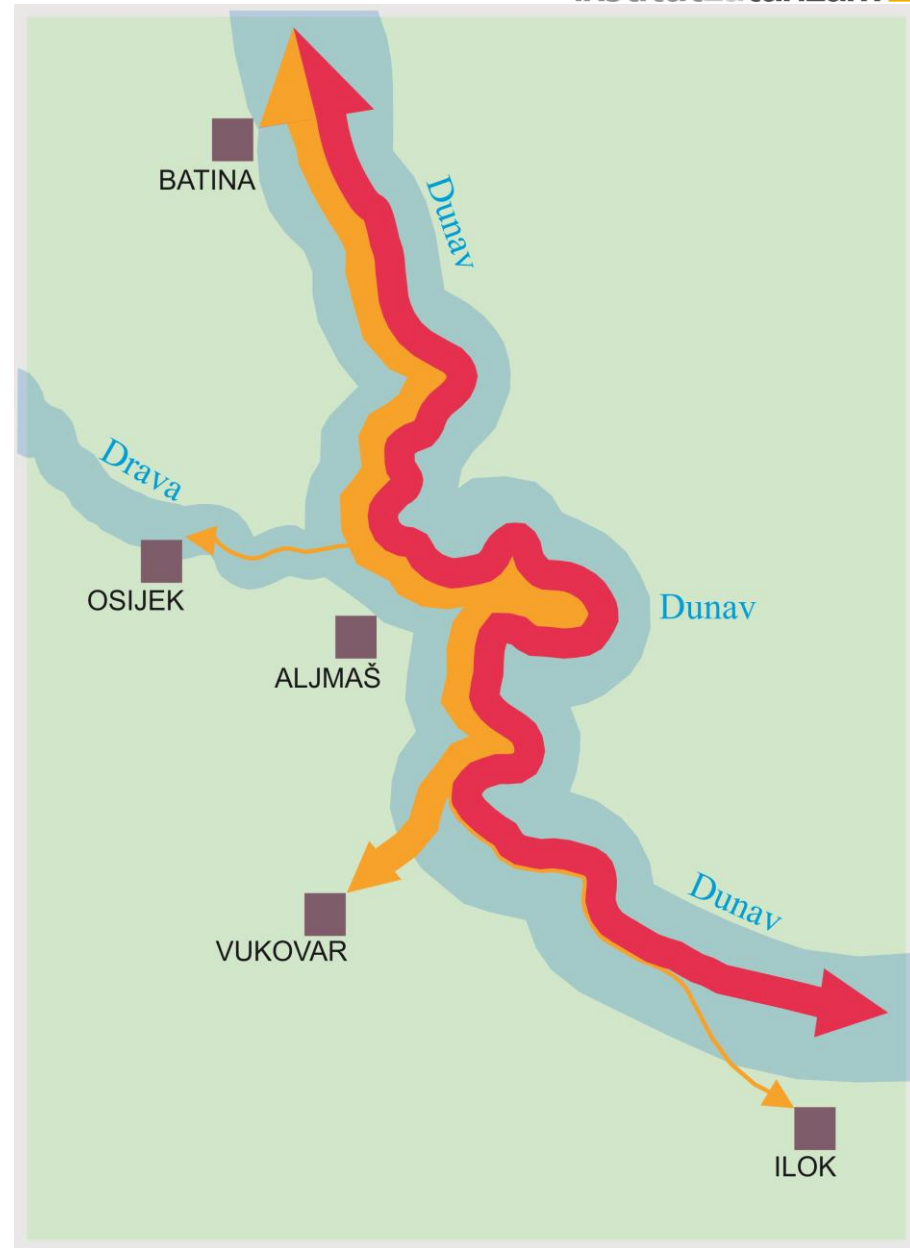
80%

BUDIMPEŠTA

20%

CRNO
MORE

MOŽEMO VIŠE – POTENCIJALNA POTRAŽNJA

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ: SWOT

SNAGE

- Dosegnuti razvoj/iskustvo
- Dunav, Drava, Sava, Kupa
- Nosivi kapaciteti rijeka
- Plovidba na više rijeka
- Atraktivnost regija (porječja)
- Hrvatska u EU
- Sigurnost boravka u Hrvatskoj

SLABOSTI

- Nedovoljna suradnja dionika
- Nedostatna promocija
- Neiskorištene mogućnosti
- Problem sanitarnih čvorova
- Nedostatak specijaliziranih kadrova
- Nedostatak podrške regije/države
- Neiskorištenost EU razvojnih fondova
- Nedostatak infrastrukture za jahting
- Nerazvijena jednodnevna krstarenja (izleti)

PRILIKE

- Rast potražnje u Europi
- Diferencijacija među brodarima
- Nove tržišne niše u potražnji
- Potražnja za autentičnošću destinacija

PRIJETNJE

- Moguća stagnacija tržišta
- Rast troškova brodara
- Vodostaj rijeka / klimatske promjene

VIZIJA RAZVOJA RIJEČNIH KRSTARENJA

- Hrvatska u svim itinererima na Dunavu
- Uključene sve 4 plovne rijeke i sva riječna pristaništa, a Vukovar, Osijek i Ilok dominiraju
- Neke hrvatske luke su polazne luke
- Visoka razina kvalitete disperzirane usluge
- Zaštićen okoliš
- Veći broj posjetitelja i veći prihod
- Razvija se ponuda jednodnevnih riječnih krstarenja i jahtinga

OPĆI CILJEVI RAZVOJA RIJEČNIH KRSTARENJA

- Podizanje razine blagostanja stanovništva
- Zaštita i unapređenje prirodnih i kulturnih resursa
- Razvoj koji je motivirajući i koji ne izaziva konflikte u društvu nego potiče stanovništvo da se u njega uključi
- Podizanje razine svijesti o vrijednosti vlastite kulture i drugog nasljeđa kroz prezentaciju gostima te 'gradnja mostova' među narodima i kulturama
- Promocija hrvatskih porječja i cijele zemlje na inozemnim tržištima 'od usta do usta' i time poticanje motivacije za ciljane dolaske u regiju
- Poticanje i ubrzanje razvoja drugih oblika turizma u regiji

POSEBNI CILJEVI RAZVOJA RIJEČNIH KRSTARENJA

- Ustrojstvo učinkovitog sustava za upravljanje ovom vrstom turizma
- Unapređenje postojećih i stvaranje novih turističkih atrakcija u regiji i njihova odgovarajuća promocija, odnosno podizanje konkurentnosti Hrvatske na tržištu riječnih krstarenja
- Kreiranje i realizacija novih kopnenih itinerera, pretežno tematskih, za posjetitelje s riječnih krstaša
- Unapređenje lučke/pristanišne infrastrukture i suprastrukture
- Razvoj malog i srednjeg poduzetništva vezanog uz riječna krstarenja
- Unapređenje upravljanja i interpretacije zaštićene prirode i kulturnog nasljeđa
- Podizanje razina vještina i kompetencija svih uključenih u riječna krstarenja
- Postupno veća zastupljenost jednodnevnih krstarenja i jahtinga u nautičkom turizmu na rijekama
- Ustrojstvo učinkovite kontrole utjecaja riječnih krstarenja na okoliš
- Povećanje prosječne potrošnje posjetitelja s riječnih krstaša i drugih prihoda od te vrste turizma u destinacijama riječnih krstarenja u regiji

PROGRAMI/MJERE ZA UNAPREĐENJE PROIZVODA RIJEČNIH KRSTARENJA U HRVATSKOJ

1. SURADNJA
2. MARKETING
3. PRISTANIŠTA
4. INFRASTRUKTURA U DESTINACIJAMA
5. ZAŠTITA OKOLIŠA
6. OBRAZOVANJE
7. INFORMACIJSKA OSNOVICA

Program 1.	Unapređenje suradnje dionika u sustavu riječnih krstarenja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnivanje nacionalne udruge za riječna krstarenja ▪ Ustrojstvo sustava suradnje dionika na regionalnoj i lokalnoj razini
Nositelj aktivnosti	<p>Na nacionalnoj razini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HGK • HTZ <p>Na regionalnoj/lokalnoj razini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalna samouprava (sa službama) • DMO/TZ
Ostali dionici	<p>Na nacionalnoj razini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture • Ministarstvo turizma <p>Na regionalnoj/lokalnoj razini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lučka uprava • Turističke agencije • Turističke atrakcije • Privatni poduzetnici
Izvori financiranja	-
Vremenska dinamika	Prvi prioritet

Program 2.	Marketing riječnih krstarenja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada marketinške strategije <ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza resursne i atrakcijske osnove ▪ Unapređenje dostupnosti i uređenosti turističkih atrakcija ▪ Unapređenje interpretacije turističkih atrakcija ▪ Povećanje ponude broja itinerera na kopnu, posebno tematskih s različitom duljinom trajanja ▪ Unapređenje kvalitete postojećih itinerera sukladno ocjenama posjetitelja/brodara te trendovima na tržištu ▪ Promocija i kanali prodaje ▪ Unapređenje PR aktivnosti ▪ Nastupi na specijaliziranim sajmovima ▪ Izrada odgovarajućih promotivnih materijala (brošura, plakata, videa i sl., te izrada web stranice) ▪ Sustavno provođenje istraživanja zadovoljstva putnika ponudom izleta/razgleda
Nositelj aktivnosti	Nacionalna udruga za riječna krstarenja HTZ Ministarstvo turizma
Ostali dionici	DMO/Sustav turističkih zajednica Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama) Turističke agencije
Izvori financiranja	HTZ Ministarstvo turizma Lučke uprave
Vremenska dinamika	Prvi prioritet

Program 3.	Unapređenje ponude pristaništa i njihovog neposrednog okruženja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja uređaja za opskrbu broda električnom energijom u pristaništima u kojima još ne postoje ▪ Postupno uvođenje obaveze opskrbe broda električnom energijom ▪ Osiguravanje priključaka za ispušt otpadnih voda ▪ Osiguravanje priključaka za opskrbu pitkom vodom ▪ Unapređenje hortikulture u okruženju i uređenje površina u luci/pristaništu (nogostupa, parkirališta, zelenih površina, vizura i sl.) ▪ Dodavanje novih sadržaja u skladu s prostornim mogućnostima i veličinom potražnje (centri za posjetitelje, suvenirnice i dućani s domaćim proizvodima, informacijski centri, sanitarni blok, ugostiteljski sadržaji, automati za promjenu valute ili mjenjačnice novca i sl.) ▪ Izgradnja pristaništa prema postojećim planovima i analiza potreba za izgradnjom novih ▪ Analiza i prilagodba tarifne politike
Nositelj aktivnosti	Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama)
Ostali dionici	Privatni poduzetnici Turistička zajednica Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo turizma
Izvori financiranja	Regionalna/lokalna samouprava Lučke uprave Privatni poduzetnici EU fondovi
Vremenska dinamika	Drugi prioritet

Program 4.	Unapređenje destinacijske komunalne i prometne infrastrukture u funkciji riječnih krstarenja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uređenje prometnica i prometne signalizacije u destinacijama na pravcima kretanja posjetitelja s brodova ▪ Uređenje i osiguranje parkirališta za autobuse uz turističke atrakcije ▪ Osiguranje turističke signalizacije na cestama ▪ Izgradnja određenog broja javnih sanitarnih čvorova uz atrakcije uključene u itinerere
Nositelj aktivnosti	Nacionalna udruga za riječna krstarenja Regionalna/lokalna samouprava
Ostali dionici	DMO/turistička zajednica Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo turizma
Izvori financiranja	Regionalna/lokalna samouprava EU fondovi
Vremenska dinamika	Drugi prioritet

Program 5.	Zaštita okoliša i prirode
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utvrđivanje mogućnosti stavljanja u hrvatski kontekst Green Globe standarda i Travel foundation preporuka ▪ Ispitati mogućnost ugradnje standarda Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav ICPDR u druge politike koje tematiziraju razvoj turizma u Hrvatskoj ▪ U okvirima Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR) istražiti mogućnosti suradnje na prioritetima 3 (kultura i turizam) i 5 (rizici i zaštita okoliša) radi financiranja aktivnosti iz fondova EU
Nositelj aktivnosti	Nacionalna udruga za riječna krstarenja Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
Ostali dionici	Javne ustanove/agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama) DMO/turistička zajednica Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo turizma
Izvori financiranja	EU fondovi
Vremenska dinamika	Treći prioritet

Program 6.	Obrazovanje
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osmišljavanje i izrada edukacijskih programa ▪ Provođenje edukacije sudionika u turizmu riječnih krstarenja (pružatelji usluga na OPG-ovima, voditelji turističkih atrakcija, turistički vodiči i drugi)
Nositelj aktivnosti	Ministarstvo turizma Nacionalna udruga za riječna krstarenja
Ostali dionici	Privatni poduzetnici DMO/turistička zajednica Znanstvene i obrazovne institucije
Izvori financiranja	HTZ, Ministarstvo turizma, EU fondovi
Vremenska dinamika	Prvi prioritet

Program 7.	Unapređenje informacijske osnovice za upravljanje sustavom riječnih krstarenja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definiranje skupa pokazatelja neophodnog za praćenje, planiranje i razvoj aktivnosti riječnih krstarenja u Hrvatskoj ▪ Određivanje načina prikupljanja podataka ▪ Formiranje baze podataka ▪ Definiranje načina diseminacije podataka
Nositelj aktivnosti	Nacionalna udruga za riječna krstarenja Državni zavod za statistiku RH
Ostali dionici	Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama) DMO/turistička zajednica Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Ministarstvo turizma Znanstveni instituti
Izvori financiranja	EU fondovi
Vremenska dinamika	Drugi prioritet

PROGRAMI/MJERE ZA UNAPREĐENJE PROIZVODA:

- **RIJEČNIH IZLETA**
- **JAHTINGA NA RIJEKAMA**

Program 8.	Razvoj riječnih jednodnevnih krstarenja (izleta)
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izraditi odgovarajuće razvojne strateške dokumente <ul style="list-style-type: none"> ▪ Istražiti potrebe i mogućnost razvoja riječnih jednodnevnih krstarenja ▪ Istražiti primjere ‘najbolje’ prakse ▪ Napraviti plan razvoja te vrste turizma te plan institucionalne i financijske podrške
Nositelj aktivnosti	Ministarstvo turizma
Ostali dionici	Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama) Turističke atrakcije Turističke agencije Drugi privatni poduzetnici DMO/turistička zajednica Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
Izvori financiranja	Ministarstvo turizma
Vremenska dinamika	Treći prioritet

Program 9.	Razvoj riječnog jahting turizma
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izraditi odgovarajuće razvojne strateške dokumente <ul style="list-style-type: none"> ▪ Istražiti potrebe i mogućnost razvoja riječnog jahtinga ▪ Istražiti primjere ‘najbolje’ prakse ▪ Napraviti plan razvoja te vrste turizma te plan institucionalne i financijske podrške
Nositelj aktivnosti	Ministarstvo turizma Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
Ostali dionici	Lučke uprave Lokalna samouprava (sa službama) Turističke agencije Drugi privatni poduzetnici DMO/turistička zajednica
Izvori financiranja	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
Vremenska dinamika	Treći prioritet

MJERE I PROJEKTI UKRATKO

Program 1.	Unapređenje suradnje dionika u sustavu riječnih krstarenja
Program 2.	Marketing riječnih krstarenja
Program 3.	Unapređenje ponude pristaništa i njihovog neposrednog okruženja
Program 4.	Unapređenje destinacijske komunalne i prometne infrastrukture u funkciji riječnih krstarenja
Program 5.	Zaštita okoliša i prirode
Program 6.	Obrazovanje
Program 7.	Unapređenje informacijske osnovice za upravljanje sustavom riječnih krstarenja
Program 8.	Razvoj riječnih jednodnevnih krstarenja (izleta)
Program 9.	Razvoj riječnog jahting turizma

HVALA NA POZORNOSTI!

VAŠI PRIJEDLOZI?

Do 10.12.2014. na sljedeće adrese:

**sinisa.horak@iztzg.hr
zrinka.marusic@iztzg.hr
davor.njiric@mint.hr**